

Raons d'una candidatura: En Comú Podem

Xavier Domènech Sampere

L'historiador i fins ara alt càrrec de l'Ajuntament de Barcelona, Xavier Domènech, explica en aquest article escrit a CRÍTIC les seves raons per presentar-se a les eleccions espanyoles del 20-D com a cap de llista d'En Comú Podem, candidatura impulsada per Barcelona en Comú, ICV-EUiA i Podem Catalunya.

I

Estiu de 2010 sóc un professor universitari, acabo de guanyar una plaça per cinc anys. Després de molts anys de precarietat laboral i de mantenir múltiples treballs, amb jornades laborals infinites per guanyar-me la vida, és un moment d'una certa arribada a "l'estabilitat" (no és un contracte indefinit, però donada la trajectòria de la meva generació no deixa de ser un privilegi). A més disfruto molt de la meva feina. Tinc ja en aquells moments allò que es diu un "passat", d'allò que s'anomena "activisme", en diverses lluites durant la dècada dels noranta. Però en aquells moments pensava que només era passat. Res em portava a imaginar com canviaria tot això radicalment, a mi com a tants altres, en tan poc temps.

Vivia, com també vivien tants altres en aquells moments, la gestió de la crisi des de la solitud. La solitud de veure-la tota ella com un gran exercici de cinisme, on es rescataven els bancs causants de la crisi, mentre es culpabilitzava a les persones de la mateixa per "haver viscut per sobre de les seves possibilitats". La solitud de trobar un sol discurs possible dominant tot el relat públic dia sí i dia també. La meva pròpia tradició em feia ressonar les belles paraules d'un jove italià, molt estimat per mi des de feia molts anys:

"Odio la indiferència. Crec que viure vol dir prendre partit, ser partisà. Qui viu veritablement no pot no ser ciutadà, no pot no prendre partit. La indiferència és el pes mort de la història. La indiferència opera potentment en la història. Opera passivament, però opera. És la fatalitat: és això sobre del que no és pot parlar, és això que desordena els programes, que giravolta els plans més ben construïts; és la matèria bruta que destrossa la intel·ligència. El que succeïx, el mal que s'abat sobre tots, esdevé perquè la massa dels homes abdica de la seva voluntat, deixa promulgar lleis que tan sols la revolta podrà derogar, deixa arribar al poder homes que després tan sols un motí podrà expulsar. (...) I aleshores sembla que la fatalitat venç a tot i a tots; sembla que la història no és res més que un enorme fenomen natural en erupció, un terratrèmol del que esdevenen víctimes tots, el que ho ha volgut i qui no ho ha volgut, el que sabia i el que no en sabia res, el qui havia estat actiu i el que havia estat indiferent. Alguns es lamenten pietosament, altres blasfement obscenament, però cap o pocs es demanen: si hagués fet el que em tocava, si hagués provat de fer valdre la meva voluntat, hauria passat el que ha passat?"

II

Al final d'aquell estiu de 2010 tot va canviar. Una vaga general per dir no, i accions que començaven a construir un nou sí, el desplegament del 15M poc més tard. Revoltes a orient, Londres, Lisboa, Roma, Atenes i Nova York, dies intensos, molt intensos i d'aprenentatge. Res era com havíem pensat, però ens agradava precisament perquè era així. La gran lluita contra les retallades que començaren primer de la mà de CiU i de l'últim PSOE, per ser reblades poc després pel Partit Popular, a mi m'agafa a universitats. Assemblees, vagues generals d'universitat, conflictes arreu per preservar la nostra esperança en un futur que mereix ser desitjat. I el més important, ningú de nosaltres estava sol, de fet la commoció va ser aquesta: saber que érem milions i que el

món no era seu.

Erem milions als carrers, érem milions quan algú escrivia a una pancarta a la capital de l'estat que si "Barcelona no tiene miedo, Madrid no té por", quan lluitàvem per una soberania i una democràcia real, érem milions quan lluitàvem junts per un futur en el que podíem creure perquè el construïem amb les nostres mans.

En el procés em vaig retrobar a molts antics amics i amigues de lluites passades, que en un trajecte comú retornaven al compromís. Vaig conèixer també a molts nous amics i companys que m'ajudaren, en camins compartits, a entendre aquest nou món que ens ha tocat viure. En pocs llocs he trobat tanta intel·ligència, i també en pocs he après tant, com al seu costat. Les resistències s'articulen en espais diversos que inclouen tant el món de les xarxes, com un banc ocupat o un petit local en un barri perifèric, la lluita sobre noves bases al món laboral o els debats sobre com crear un món nou sobre els cendres del que es resisteix a finir, tant en una plaça immensa teixida de noves esperances com en un recòndit poble a altes hores de la nit.

En aquests espais i amb aquestes gents he après que paraules com a solidaritat i compromís ja no són només un valor a considerar, sinó la diferència entre guanyar o perdre un lloc on viure, la diferència entre guanyar o perdre un treball, la diferència entre guanyar o perdre l'esperança, la diferència entre el nostre present i un possible futur. Tot això ha estat només ha estat possible per ells, per aquells que en un món en crisi vam superar la solitud i es van mirar, i en aquest mirar ens vam somriure i amb aquest gest vam aprendre primer a resistir i ara pretenem, en la nostra gosadia, desafiar. A vegades no compartim el mateix trajecte, però aquest només és possible per vosaltres.

III

Des de d'adalt, molts, digueren poc després que tot allò no havia servit per res, i a vegades la frustració impregnava l'aire, però en realitat tot havia canviat. No sabien res. El 24 de maig una marea, en forma de noves candidatures de confluència, que reunien el bo i millor de les forces tradicionals amb el bo i millor d'allò que havia irromput, van guanyar. I guanyaren a A Corunya, a Santiago o al Ferrol i Guanyaren a Càdiz i Saragossa, i guanyaren a València i guanyaren a Madrid i guanyaren a Barcelona o Badalona.

Tots aquells que deien que tot s'havia acabat, en realitat no sabien res. Ara tornen a dir el mateix. Però per si no fos així, fins i tot han creat en una operació de disseny un partit que presenten com a nou, però que en realitat és vell, tan vell com ho són les seves solucions, tan vell com aquells que en realitat mai van prendre partit. Ara tornen a dir el mateix, però mentre ho diuen es travesteixen de candidatures ciutadanistes, amb noms nous que amaguen vells poders, i parlen d'activisme i de lluita contra les retallades, quan no hi han estat mai. De nou no saben res.

Deia Machado "que en mi soledad he visto grandes cosas que no son verdad", el soroll comunicatiu del comandament en realitat és la gran soledat de no escoltar a ningú més que al poder i la veritat és que nosaltres ja fa molt temps que vam deixar d'estar sols. El 20D per molts són moltes coses, per nosaltres es seguir el camí del desafiament en el que hem guanyat tant, en el que encara ens queda molt per guanyar, tot un món. Al carrer, al centres de treball, als barris, a les places i també portant aquest desafiament a les institucions.

Xavier Domènech és historiador i candidat de la llista d'En Comú Podem a les eleccions espanyoles al Congrés dels Diputats